

4. Házi feladat (határidő: 2017-03-10)

A feladatokra teljes megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. Más megoldását lemásolni nem szabad!

1. Határozzuk meg a következő lineáris transzformációk sajátértékeit és sajátvektorait!

- a) Az $(1, 2, -3)$ irányvektorú, origón átmenő egyenesre való tükrözés az $\mathbb{R}^3$ -ben.
- b) A transzponálás a 2×2 -es valós mátrixok terében.

2. Az alábbi mátrixok közül melyek diagonalizálhatók $\mathbb{R}$ fölött? Mindegyik mátrixra adjuk meg a sajátértékeket és azok algebrai és geometriai multiplicitását!

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

3. Adjuk meg az előző feladat $\mathbf{C}$ mátrixához a sajátalterek egy-egy bázisát! Adjunk meg $\mathbb{R}^3$ -ben egy a $\mathbf{C}$ mátrix sajátvektoraiból álló ortonormált bázist és ennek felhasználásával adjuk meg $\mathbf{C}$ sajátfelbontását!

4. Melyek igazak egy $\mathbf{A} \in M_n[\mathbb{C}]$ mátrixra?

(a) Ha $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}$ -nak, akkor $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}^2$ -nek is.

(b) Ha $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor $\mathbf{v}$ sajátvektora $\mathbf{A}$ -nak is.

(c) Ha 0 sajátértéke $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor 0 sajátértéke $\mathbf{A}$ -nak is.

(d) Ha $a^2 = b$ és b sajátértéke $\mathbf{A}^2$ -nek, akkor a vagy $-a$ sajátértéke $\mathbf{A}$ -nak is.

5. Adjuk meg az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & i \\ i & 1 \end{bmatrix}$ komplex mátrix összes sajátértékét és sajátvektorát!

6. Számítsuk ki az $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ mátrix 100-adik hatványát diagonális alakra hozással!

7. Legyen $\mathbf{A}$ az az $n \times n$ -es mátrix, amelynek a nem nulla elemei $a_{i,i+1} = 1$ ($i = 1, \dots, n-1$), és $a_{n,1} = 1$. Bizonyítsuk be, hogy ez a mátrix diagonalizálható $\mathbb{C}$ fölött! Mi a diagonális alakja?

8. Írjuk fel az alábbi mátrixok karakterisztikus polinomját, sajátértékeit, és azok algebrai és geometriai multiplicitását!

$$(a) \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$(b) \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

9. Tegyük fel, hogy az $\mathbf{A}$ mátrix karakterisztikus polinomja $(x-1)x^3$, és a 0 sajátérték geometriai multiplicitása 1. Mit mondhatunk $\mathbf{A}$ rangjáról? Adjunk meg egy ilyen $\mathbf{A}$ mátrixot!

10. Az alábbi $\mathbf{A}$ mátrix két elemét nem ismerjük, de tudjuk, hogy az egyik sajátértéke 3. Mi a másik két sajátértéke?

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 4 & 2 & 6 \\ * & * & 1 \end{bmatrix}$$

- *11. Legyen $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{m \times m}$, $\mathbf{B} \in \mathbb{C}^{n \times n}$, és legyen $L : \mathbb{C}^{m \times n} \rightarrow \mathbb{C}^{m \times n}$; $\mathbf{X} \mapsto \mathbf{A}\mathbf{X}\mathbf{B}$. Mutassuk meg, hogy ha $\mathbf{x}$ az $\mathbf{A}$ sajátvektora, és $\mathbf{y}^H$ a $\mathbf{B}$ bal sajátvektora, akkor $\mathbf{xy}^H$ az L transzformáció sajátvektora. Mutassuk meg, hogy $\text{trace}(L) = \text{trace}(\mathbf{A})\text{trace}(\mathbf{B})$.

- *12. Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges $\mathbf{A}$, $\mathbf{B}$ $n \times n$ -es mátrixokra $\mathbf{AB}$ -nek és $\mathbf{BA}$ -nak ugyanazok a sajátértékei!